

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemam, za avstro-ugarske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold. za četr leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četr leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 krajc. za mesec, 30 kr. za četr leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četr leta 2 gold. 50 kr. po pošti prejemam za četr leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četrti stopnje petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štampelj za 30 kr.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celevski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“.

Opravnštvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Národní tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

Konfesionalne postave v državnem zboru.

Z Dunaja 5. marca. [Izv. dop.]

V denašnji seji se je začela generalna debata o konfesionalnih postavah. Uže ob 10. uru je galerija bila tako natlačena poslušalstva, da je napis pred pisarnico drž. zabora naznanjal, da nikdo več vstopnice ne dobi. Iz tega se vidi, da se res omikani krogi dunajski zelo zanimajo za te postave.

Poročati Vam hočem, kolikor se dá kratko in stvarno o teku debate, ker govorovo tudi Slovenci žele poizvedeti razloge onih političnih strank, ki perhorescirajo te postave, kakor menenja tistih, katerih se potrebno in koristno zdi, da se vendar enkrat začno urejati pravne razmere med državo in med organi katoliške cerkve.

Predsednik naznanja, da se je 56 govornikov dalo vpisati v generalni debati. Poročalec konfesionalnega odseka je dr. Weber, kateri s kratkimi besedami priporočuje zbornice, naj sprejme to postavo.

Prvi govornik proti je grof Hohenwart, ki je obširno, a mirno in stvarno razložil stališče svoje stranke. Vpraša, kaj so notranje in kaj vnanje pravne razmere cerkve; tu nij nobene odločne meje in tudi vladni predlog samo kratko malo nekatere teh pravnih razmer smatra za vnanje. S tem pa se vlada dotika cerkvenih pravic, kar v sedanjem času nij težavno; neprilične pravice se zdaj spoštujejo samo dokler nij moči, odpraviti jih. Po denašnjem političnem mišljenju se nobena druga suvereniteta ne priznava od države. Od kod pride to pravo državi, da se na mesto samostalne

cerkvene oblasti, ki je uže stoletja, postavi neki krog skupaj živečih osob (Lebenskreis von Individuen)? Cerkev ne zahteva suverenitete v državi, samo svobode in samostalnosti v svojem okrogu. Državne osnovne postave garanjujejo cerkvi v 15. členu samostalnost v uredbi njenih notranjih zadev; zdaj pa bi od volje države bilo odvisno, katera zadeve so notranje ali vnanje. Cerkev teh postav ne more odobriti, če neče, da pri vsaki spremembni vladne sisteme ali parlamentarne večine katoliška cerkev, njena ustava in celo njeni uki se bi morali spremeniti. Govornik kaže na Prusko in starokatoliško cerkev, katera se tam priznava. (Grof Hohenwart je menda pozabil, da baš on je odpri starokatoličanom na Dunaju Salvatorsko cerkev. Ur.) Te postave bodo iznemirile naše katoliško ljudstvo, katero ne more umeti, da te postave zahteva moderno državno življenje. Dokler so državne osnovne postave veljavne, ne morejo se sprejeti špecijalne konfesionalne postave samo za katoliško cerkev. Lehko se zgodi, da državna sodnija v teh konfesionalnih postavah spoznava prelom uže veljavnih osnovnih postav.

Kot prvi govornik z predlogom je bil vpisan dr. Schaffer. Mladi g. doktor je precenil svoje moči in tudi njegova stranka nij pametno ravnala, da je dala za prvega govornika vpisati parlamentaričnega novaka, kateri morebiti slovi v ljubljanskem konstitucionalnem društvu, a za veliki parlament ne zadostujejo njegove niti duševne moči, niti materialne, to je glas njegov. Zlasti pa je bilo težavno, po vodji nasprotne stranke govoriti in dr. Schafferju se res nij posrečilo, vzbuditi pozornosti poslušalcev ter je lastna

stranka samo h koncu njegovega govora klicala iz uljudnosti par skromnih bravo. Samo z enim odstavkom je dr. Schaffer hudo zdražil klerikalce, ko je grajal pomanjkljivo izrejo duhovenstva. Jedro njegovega govora je bilo, da zraven državne suverenitete ne sme nobena druga v državi vladati.

Pater Greuter, se ve da proti, govoril je po svoji znani šegi, a bolj patetično, ko drugekrati. Kaže na mnoge notranje prepire, na narodnostne borbe; čemu prepri prenašati še na religijozno polje. Skljuje se na svoja desetletna izkustva v tej zbornici. Španjska stena religijoznega vprašanja se je vselej tačas naprej potiskala, kadar je vladajoča stranka bila v zadregah. Beust je prvi nastavil ta „špeh“ in dobili smo dualizem. Odkar je Beust izrekel, da imamo „gebundene Marschrute“, bilo je vse jasno; po poslednjih pogodbah v nemški državi, vem tudi kam pelje ta „Marschrute“. Govornik bere neki dopis iz „Norddeutsche Allg. Ztg.“, kateri pravi, da naše in nemške konfesionalne postave so si tako enake, kakor da bi jih eden odbor bil izdelal. Menda nij naš kulturni majster sedel v tem odboru? Predlog je vojni oklic proti cerkvi in ta boj se bode vršil na korist Prusije, katera v svojem boji proti cerkvi potrebuje zaveznika. Meščanski kralj, Louis Filip, je bil prisiljen, obrambo katoliške cerkve v svoji ustavi spoštovati; ker je velika večina avstrijskih ljudstev katoliške vere, bi tudi poslanci morali braniti pravice katoliške cerkve. Govornik polemizanje proti posameznim točkam postave, ki preveč po policiji diše. Petem slavi cerkev, katera je Nemce povzdignila, Slovane izpreobrnila (z ognjem in krvjo in dušenjem. Ur.) in imenuje trditve v poročilu glede pre-

Listek.

Postna premisljevanja.

III.

Pa naj govorí še kdo za žensko emancipacijo! Pa naj se še kdo pritožuje, da žene in gospodinje pri nas niso tako svobodne, tako enakopravne, kakor mi — govorje tega stvarjenja! Za boga, kdor je bil zadnje dni v prostorih, kjer kraljuje boginja naše ljubljanske pravice, kjer visi Damoklov meč tudi nad trdimi glavami nas žurnalistov, ta si je prav lehko domišljeval, da sedi v kakem new-yorskem ali philadelphiskem sodišču, in res malo domišljije bil poslušalec potreboval k sklepnu, da ima ženski forum pred soboj. Malo bolj vroča bi morala fantazija se ve da biti, ko bi trebalo gospoda votanta Perka premeniti v lepo, mlado, pravicoljubno votantovko, — pri kozjih skokih doktorja Kozjáka pak bi

naposled vendar le cela lepa iluzija ša rakom zvižgat. Vsaj meni se je tako godilo — ne da bi bil šel rakom zvižgat, bog me obvaruj — nego da se mi je podrl pri kapucinadi Kozjakovi in pri lepem govoru državnega pravdnika g. Kočevarja ves lepi sanj o ženski emancipaciji, v katerega so me bili zazibali razni ženski posvetni in trcijski glasovi, ki so prevladovali v dvojni. —

Čudna, v istini čudna je bila družba, ki je stala one dni v raznih poslovnih pred ljubljanskimi sodniki. Idealist, ki le o ženskih idealih sanjari, bi bil našel tu celo lekarno za svojo boleznen.

Vsi ženski stanovi skoro so bili zastopani po lepih in nelepih eksemplarjih, — naivnost in prebrisanost, gizdavost in trcijsko — vse, vse se je bilo sešlo k zadnjemu aktu tragikomicne drame: „Aristoteles & Comp.“. Kje si, ti godec Preširnov, ki si pel o ženskih:

Da one same nam urjo roké,
Da one same nam glave vedré;

ali bi bil ti pač ponovil to svojo hvalo pri onem tridnevem prizoru? Skoraj, vsaj komur se tu nij glava zvedrila, temu se ne bo — ni danes, ni jutri — nikdar!

Pojdi se spokorit idealist, ki si misli, da ima ženska vzvišen poklic, delavno skrbeti v družini, pojdi se solit ti Schiller, ki si o ženski krasno pel:

Und herrschet weise
Im häuslichen Kreise,
Und lehret die Mädelchen
Und wehret den Kuaben,
Und reget ohn' Ende
Die fleissigen Häude,
Und mehrt den Gewinn
Mit ordnendem Sinn,
Und füllt mit Schützen die duftenden Laden,
Und dreht um die schurrende Spindel den Faden,
Und sammelt im reinlich geglättetem Schrein
Die schimmernde Wolle, den schnieichten Lein,
Und füget zum Guten den Glanz u. den Schimmer
Und ruhet nimmer.

koračenja postavnih mej od strani škofov in duhovnikov nesramna očitanja. Vsled te besede ga predsednik opominja, naj mirneje govori. Končno skuša dokazati, da je konkordat še zmirom veljaven in kliče emfatično: Mi Tirolci novih postav ne bodo priznali. Velik hrup v zbornici, ki se le teško dà od predsednika umiriti.

(Dalej prih.)

Bismarck o Avstriji.

Ogerski politikar in pisatelj Mavricij Jókai je bil te dni v Berlinu. Zdalo se mu je potrebno oglasiti se tudi pri moževi sè „štiroglatim obrazom“. Imel je z njim dolgo razgovaranje, katero je zdaj priobčil v svojem listu „Hon“. Mi zanimivemu članku iztrgamo nekatere markantne stvari. Knez Bismarck je naglašal, kakor Mavricij Jókai pripoveduje, kako potreben je obstanek avstro-ogerske monarhije v srednji Evropi, pa je nadaljeval potem: Misija, katero vi izpolnjujete, te sedne države ne mogó izpolniti. Ali je Nemški treba še provincij, katere so izpodkopane po duhovenskem gospodarstvu? Še zdaj imamo take dobre prijatelje, ki nam navzajo, da hočemo avstrijske poddedovane dežele anektirati. Bog obvaruj! Mi imamo z Alzacijo-Loréno dosti posla in pa z danskimi mejnimi prepri. Ko bi geografske razmere ne terjale, bi mi ne bili ni ene pedi francoske zemlje na nemško anektirali. Francoz je sovražnik, ki je divji, s katerim se ne dá sprijazniti! Kajti Francozi so divji (!) narod; ako odštejemo kuharja, krojača in frizerja, imamo indijanske rudečkožce pred sobo. Prav bi mi bilo, ko bi se z lepo mogli iznebiti skrbi, ki smo si jo naložili, ne pa da bi hlepeli še po avstrijskih narodih, ki po božjih potih romajo. Pa kaj bi nam bilo začeti z Dunajem kot mejnim mestom? Dunaj, Budapešť (!) imata misijo, postati v izoku bogatim centralam civilizacije in trgovine. Nemški minister, kateremu bi v glavo palo, Avstriji kaj odvzeti, ta bi bil godán, da bi ga... (knez naredi gest obešanja). Kar se mene tiče, bi Avstriji napovedal vojsko, ko bi se hotela nam pridružiti.

Avstro-ogerska monarhija bo imela še dolgo mir, kolikor se dá bodočnost razvideti človeškemu umu. Trujenju nemške diplomacije se je pošrečilo, ustanoviti sporazumljjenje med

Rusijo pa avstro-ogersko monarhijo. Zdaj je sporazumljjenje ustanovljeno. Zdaj smo si zavezni, ne da bi kakor nekdanja „sveta alianca“ narode tlačili, nego da bi mir osigurili, da bi narode po poti svobodomiselnega razvijanja dovedli do prave sreče. Vaš kralj je na Ogerskem popularen in zelo priljubljen.

Njega se narodi zvesto oklepajo. Bodite zagotovljeni, da te slike, na kateri bazira vaša bodočnost, ne bodo kalil nijen vnanji vpliv. Kdor bi hotel kaliti mir Avstro-Ogerske, temu Nemška takoj napové boj. Pa tudi nij v nikogar interesu, da bi vas napadal. Zakaj bi nas Rusija? Njena zemlja od Japana sem do vztočnega jezera je tako obširna, da bi jej bila Galicija le majhen dobiček. V Aziji se le zato bojuje, da svojim nezadovoljnim življem daje kaj opraviti. Kavkaz je bil za Rusijo „smola“. Od Galicije bi si znala anektirati oni del, v katerem bivajo Rusini: tri milijone na pol barbarov. Čemu bi jih ti bili? Saj ima dosta posla z rusificiranjem onih treh milijonov Nemcov, ki stanujejo ob vztočnem jezeru. Pa še ti jej nič ne koristijo. Moji rojaki, Nemci, so zelo pridni, krepki, delavni, pošteni, varčni (ali še kaj? Ur.) državljanji; kadar pa bodo Rusi, takrat pa si bodo same napake Rusov v dvojni meri prisvojili, svoje lastne, dobre lastnosti pa izgubili. — Na Ruskem sem slišal pregovor (knez ga pove ruski): Kadar Rus krade, ukrade loliko, kolikor mu je za eden dan treba; kadar pa Nemec krade, ukrade toliko, da mu ostane še za drugi dan kaj in za otroke. Rusija v Evropi ne potrebuje ničesa več; ima doma zadost. Anektriranje Erdeljskega k Rusiji ali z njeno pomočjo je smešna bajka.“

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 7. marca.

Državni zbor je 6. marca imel nadaljevanje posvetovanja o konfesionalnih postavah; govorili so: Lienbacher in Harant „proti“, ter Suess in Venturi „za.“ Denes je nadaljevanje. Ker je baje uže 62 govornikov vpisanih, bodo debata dalje trajala nego je bilo soditi. „Pravnarji“ bodo baje demonstrativno iz zbornice šli, kadar se postava sprejme.

Avstrijski **škofje** bodo imeli 12. marca shod in posvetovanje, — če „Vaterland“ resnico govorí.

Molijo in delajo v vinogradu gospodovem, zatajujejo se in postijo, in svet zanjujejo, kadar pa postanejo stari, dobijo debele trebuhe. Kadar jim nij prav, pa pravijo, da je „vera“ v nevarnosti.

Končno obravnavanje proti njim pred sodnim stolom celega človečanstva traja uže dolgo, zatožnik je napredajoča kultura, zagonovnik medla tradicija minolih vekov, in ko bo občna nujnost proglašila sodbo, ga ne bo več zagovornika, ki bi nam naznanjal pritožbo. —

Kaj ne, ljubi moj potrpežljivi bralec, taka premisljevanja so zares postna, kakor sedanji čas, žalostna, kakor veliki teden, ki se nam bliža; pa ti sam veš, kako so resnična! Pa jaz nijsem takov premisljevalec in pridigar, kakor oni jesuit, ki je tri dni zaporedoma o peklu in hudobiji pridigoval, in človeštvo preklinjeval, da bi omečil trdrovratna srca, in stoprv potem kazal obupajočim veselje in čast nebeškega kraljestva.

Cesar je potrdil od **hrvatskega** deželnega zborna potrjeno postavo, naj se dovoli 40.000 gld. izrednega kredita za priprave k odprtji jugoslovanskega vseučilišča bodočega oktobra meseca.

V **ogersko** ministerstvo utegne stopiti tudi konservative Sennyey. „P. L.“ tolazi, da ta vstop ne bude imel nobenega reakcijonarnega vpliva na Cislejtanijo.

Vnanje države.

Francoski listi se bavijo še vedno z volitvami, posebno z ono advokata Lepetita. „Rép. fr.“ jo imenuje najpomenljivejši dogodek od 24. maja dalje in osvojilo nad svojatjo, kje je Thiersa vrgla. Gambettin organ pravi, da je za konservativno republiko ugoden čas, da se razpusti zbor.

Italijanska „Perseveranza“ pripoveduje, da papež nij tako fanatičen, kakor večina njegovih služabnikov. Tako je bila pred nekaterimi dnevi pri njem deputacija italijanskih gospes, ki se je med drugim izrazila, da je z italijansko vlado nezadovoljna. Papež jim na to odgovori: „Saj ljudje niso nikoli zadovoljni,“ in lepega razgovarjanja je bilo konec.

Angleški parlament se je 5. t. m. odprl. Brand je bil to pot zopet izvoljen za zborničnega govornika. Gladstone mu je čestital v imenu liberalcev. Prestolnega govora nij bilo, nego bo stoprv potlej, ko poslanci prisežejo in ko bodo novi ministri izvoljeni.

Nemški državni kancelar je pozval zavezne države, naj zaznamujejo one paragrafe kazenskega zakonika, kateri naj bi se revidirali.

Dopisi.

Iz Brežic 6. marca. [Izv. dop.] Zopet nam je vzela nemila smrt hrabrega boritelja za narodno stvar. Umrl je 4. marca ob 8. uri zvečer po jedva 4dnevnej bolezni na kozéh, g. Jožef Drobnič, kaplan v Pišecah v svojem 35. letu. Ranjki bil je zdravega in čvrstega trupla, čilih misli in neumorljiv delavec v svojem duhovskem poklicu in ob enem edini duhovnik v našem okraji, ki je mnogo storil in žrtvoval za izbujo narodne zavesti med našim prostim ljudstvom, tukaj govoreč, tamkaj pevajoč sladke in vsakega nekoliko čutečega človeka gulinjive besede, in vse to uže takrat, ko se je sploh duhovščina izogibala vsemu delu na narodnem polju. Se ve da je mož takih lastnosti in zaslug tudi povsod priljubljen bil. Bil je on tudi duša slovenskega političnega društva v Globokem, ud raznih domačih literarnih in denarnih društv, bil je mož povsod na svojem mestu.

Torej pustiva te žalostne podobe, lej kako lep dan je dan; nij ga oblaka na svetlomodrem nebnu, in zvunaj kraj gozda se uže oglaša črni kos, senice pa veselo skaljajo po temnem semrečji. Tu in tam mole uže rumene trobentice svoj cvet izpod listja in zvončki uže davaj migljajo v lehkem južnem vetrči, ki polagoma taja snežene obloke naših gora.

Lej, takov dan je bil — a tega je uže dolgo, mnogo, mnogo let, — ko sem slonil v oknu svojega malega stanovališča, in gledal na belo cesto, ki je šla skozi vas ven na široko raven. Meni nasproti, pred sosedno hišo je stal mlad vojak, in briral svoje orožje. Prišel je bil od daleč — zjutraj so bili pribobnali skozi vas, in sedaj je stal krepki sin široke ogerske puste tamo in žvižgajo svetil svojo puško. Po cesti sta priromala dva cigana s citrami in s tamburico. Pod mojim oknom se ustavita ter zabrenkata tožno melodijo. Jaz sem ja nem

Da, to se bo odslej tako razumelo, da naj naše ljubljanske nekatere „gospes“ vpijo po ulicah „nichts z' handln“ — „handln“ — za največje procente denar! Kdo se da dreti?

Letošnji post je zares jako podučljiv, in ono obravnavanje je bila gotovo dobra postna pridiga, pri katerej se sicer ne ve, kdo je v istini Klunov konkurent, ali gospa Aristotelesovka ali votant Perko ali doktor Kozjak, dobro pa se lehko reče, da bi se bile trcjalke tukaj gotovo tako dobro zabavale, kakor v Šenklavžu pri Klunovih besedah. Vsaj stvar je precej enaka. Aristotelesovka je fruktificirala, naši Križanoviči tudi fruktificirajo — njena in njihova mošnja je vsaka brez dna — ona je obresti plačevala, oni pa molijo in maše bero, in coprnice in duhove proganjajo; ona je imela naj več upnikov pri ženskih, oni jih imajo tudi pri ženskih — in kaj je razloček? Ona je prišla v „cuhtaus“, oni pa pridejo v — nebesa!

Zadnji čas, se ve da je tudi on se vstopil na stran pravnarjev; ali ipak bil je ostal naroden v najboljšem smislu. Bodu mu večni spomin in zemljica labka!

Iz Trsta 6. marca. [Izv. dopis.] Nezadovoljnost okoličanov zarad terorističnega ravnanja magistratovega vedno raste. V nedeljo 1. t. m. sešel se je zato centralni volilni odbor za Trst in okolico v rojanski čitalnici, da se porazumeti o mnjenju okoličanov, ter da se stavijo po naših poslancih v mestnem ali deželnem zboru razne resolucije in interpelacije. Kakor sem iz zanesljivega vira zvedel, bili so jako zanimivi govorji in predlogi od strani udov centralnega odbora. Predsedoval je uže znani za narod vneti kmet Požar; navzočen je bil tudi c. kr. vladni komisar g. Vidic. Požar pozdravlja zbrane ter razloži pomen drenažne skupščine, in poddarja, da sedanj čas morajo okoličani posiljenih okrajnih predstojnikih (capi distrituali) terorizirani biti, ter da nema noben okoličan v le-te najmanjšega zaupanja. Za tem vstane g. Primožič, ter govorji o narodnih stvareh okolice tako obširno ter temeljito, da je slehernega globoko v srce ogrelo: Naš ubogi narod, pravi, je toliko izobražen, da bi se lahko sam vladal, in da nema potreba tega posla od nam sovražnih lahonov; kmetje! izrecite tukaj da ste zadovoljni, da se odstranijo vsi zdajni capi distrituali in se ustanovijo župani domačini, kateri bodo resno in skrbno nas vladali, ter se brigali za naše zadeve in do katerih bodo imeli popolno zaupanje. Vsi navzočni so pritrdili, da hočejo in zahtevajo to reč, da se nemudoma izvrši in da naj se dotočna prošnja do municipija pošlje. G. Dolinar je proti temu, da se „prošnja“ pošlje municipiju, on navede, da to je preponižno za okolico, katera toliko novicev v mestno blagajnico zmeče, da ima pravico za to terjati, kar je treba, torej se mora z resolucijo po svojih poslancih, v mestnem zboru stopiti pred svet in energično terjati. Govorili so še nekateri kmetje manj ali več o tem predmetu, potem pa se je seja zaključila ter se povabil celi centralni odbor, da se v nedeljo 8. zopet snide in podpiše resolucijo, katera se poslancem izroči.

Domače stvari.

— (Potrjene deželne postave.) Cesar je potrdil deželno postavo o ponav-

poslušal, in tudi vojak je utihnil; počasi je dejal puško iz rok, in sedel na kamnito klop pred hišo.

Tamburica je z melanoliki enakomernimi glasovi spremjevala citre, iz katerih je donel divji narodni ogerski spev, in temno oko vojakovo se je jelo počasi žariti.

Vsaj to je bila pesen od tod, kjer se širi dolga, dolga raven; tam rezgetajo pogumni konji vranci, in tam se vrte po glasovih ciganskih gosli čvrste devojke v divjem kolobaru; mogočne reke pomicajo počasi svoje vali po ravnini, in po nizkih holmih raste trta — oj trta — da to je domovina — domovina.

Vse to se je žarilo v vojakovih očeh — vsaj pesen je bila tako mila, domovinska — mila, kakor ona — ki je tamo daleč, daleč čakala nanj — ona, ljubica s črnimi očmi, — pa kaj ne, bralec moj, kdo bo v postu o ljubezni govoril?

— a.

ljavnih šolah na Kránskem, — isto tako postavo o dovožnih cestah.

— (Posl. Dežmanu), ki je v železničnem odseku drž. zborni, je več ljubljanskih meščanov s porazumljenjem trgovinske zborne, izročilo pismo, v katerem se mu naroča, naj dela in govorji za dolejsko železnicu.

— (Z Dunaja) se nam piše 5. marca: Denes je bila deputacija vseh goriških in tržaških državnih poslancev pri cesarji na avdijenco in prosila, da se zida železnica, katera bi Trst po drugem potu, kakor samo po južni železnici, zvezala z notrajnjimi avstrijskimi deželami. Cesar je prijazno sprejel deputacijo ter izrekel, da se uže več let zanima za to stvar in da hoče v ministarskem svetu o tem govoriti. Po teh besedah cesarjevih je upati, da se še v tej sesiji storiti zaželeni predlog, budi si za loško ali pa predeljsko železnicu.

— (Z Dunaja) se nam piše: Naše slovensko društvo „Slovenija“ napravi enkrat v prihodnjih 14. dneh vesel večer slovenskim poslancem.

— (Beseda s plesom), katero napravita 9. t. m. v Puntigamski dvorani skupno „slovansko pevsko društvo viših šol“ v Gradcu in „slovenska beseda“ bode, — kakor se nam iz Gradca piše — jako zanimiva zabava kar kaže sledeči program: 1. Ouvertura, igra godba polka Jelačičevega. 2. Wojska, češki zbor, poje pevsko društvo. 3. Dumka, iz velike poljske opere „Halka“ od Moniuszko, peva vitez Kaminski. 4. Domovina, bariton-solo, Dr. B. Išavie, peva st. j. Mihelič. 5. Duett, prednašata gg. v. Kaminski in J. Grengg. 6. Simfonija, od Delp. Alarda, prednašata gg. K. Horak in Fr. Bach, spreminja g. pevovodja Goršič. 7. Na mornu, od Dav. Jenko, poje pevsko društvo. Gospodičina C. Klettner je zaradi bolezni moralna sodelovanje odreči. P. n. občinstvo se uljudno vabi k obilemu pohodu.

— (Ljubljanska čitalnica) napravi denes 8. marca besedo s programom: 1. Vinčer — „Slavjanska domovina“, poje možki zbor. 2. a) Kamilo Mašek — „Zvezdi“, b) Flajšman — „Pod oknom“, pesni za soprano poje gospodična Namrè. 3. Beethoven — „Trio“, za glasovir, gosle in violončel, igrajo gpdč. Melania Hohnova in gospoda Šantel in Koberer. 4. Kamilo Mašek — „Pri zibelki“, čveterospev. 5. Fr. Liszt — Po motivih opere „Faust“, igra na glasoviru gpdč. Melania Hohnova. 6. Benj. Išavie — „Popotnica“, poje možki zbor. 7. „Nič otrok“. Vesela igra v enem dejanju od J. Rosena.

— (Iz Središča) se nam piše: Kože pri nas še zmirom razsajajo, vendar ne tako hudo kot dosedaj. Zarad tega je okr. fizikus dovolil, da se sme šola 9. t. m. zopet odpreti.

— (Strašen umor.) Piše se nam: Kako uro od Središča v Medjimurji pod župnijo Mihalovce so pretekli mesec v noči nekega krčmarja Štefana Goloba umorili, ga v kožuh oblekli ter ga k peči prislonili. Njegov hram je stal na samoti in razen krčmarja nikdo v njem bival ni. Umorjeni je bil zelo močan mož in silno se je braniti moral, ker je dlan vso razrezano imel in blizu 30 ran na životu. Roparji so uzeli denar in dva samokresa. Dva moža so v Čakavci zaprli, katera sta samokresa nazaj prinesla, rekši da sta ja našla, a priznati nečeta, da bi se bila umora udeležila.

Razne vesti.

* (Duhovni, ponarejevalci denarjev.) Policiji v Bukreši se je posrečilo dobiti v rezidenci rumunskega metropolita celo bando ponarejevalcev denarjev, katere poglavarja sta bila popa Cornilie in Nistoru. V zavezi z judi sta izdala veliko ponarejenih cekinov med ljudi. Policija je uže dolgo imela sum, da se v rezidenci neka goljufija godi, pa si zaradi škofa ni upala stanovanja preiskati. Pa sta omenjena popa začela denar izdajati, in o goljufiji se nič več dvomilo. Takoj preišče policija vse prostore in dobi mašine in veliko ponarejenih denarjev. Vsi ti staroverski „križanovec“ so morali v ječo, razen metropolita.

* (Klavne živine) se je v Trst v januarji 1874 pripeljalo: 1249 volov, 1 bik, 151 krav, 6 konj, 22 živih in 1630 mrtvih telet, 39 živih in 9 zaklanih ovac, 2 živa in 695 zaklanih jagnjet in 969 zaklanih prešičev.

* (Strašna nesreča) se je zgodila v Briesu na ogerski meji. Ogenj je upeljal 108 hiš in 8 ljudi. Ogenj se je okoli poludne začel, in v kratkem so bile štiri ulice v plamenu, katerega je hud vihar še bolje razganjal. Prebivalci neke trdno zidane hiše, ki je imela železna okna, še niso imeli časa, da bi ušli. Preden so mogli uiti, je od vseh strani silil ogenj v njihovo hišo. Mož uide skozi plamen, pa se na pol ožge. Toda mati in stara mati in dojenec so morali v hiši ostati. Mlada žena zbeži v trdno obločano klet, katere železna okna zapre. Stara mati se sinom pa beži v veliko sobo, misleča da se obvaruje. Pa zmotila se je reva. Bilo je tam veliko špeha in masti. Ta se vname, se cedi po tleh, katera postanejo goreče morje. Žena z ubogim otrokom vpije, pa vse zastoji. Nij je rešitve. V malo trenotkih je bila z unukom vred pepel. Mlada žena v kleti pak je slišala strašno upitje svoje matere in svojega sina, pa nij mogla k njima, da bi bila vsaj z njima vred umrla. Ko je ogenj minyl, so našli ženo mrtvo v kleti. A umoril je nij ogenj nego — žalost.

Tržna poročila.

Iz Budapešte 28. februar. Blaga je bilo ta teden precej, ker je bilo vreme lepo in nota suha. Zaradi tega pa kupci niso bili nič prav dobre volje. Za pšenico so se komaj obdržale stare cene in le pri najlepših sortah se je za nekaj krajev poškocilo. Prodalo se je pšenice okolo 70 000 centov po 8 gld. do 8 gld. 15 kr. Rež je bila pa za kake 4 kr. pri vaganu dražja. Prodajalci je niso nič kaj radi iz rok dajali, za to so je pa tudi samo blizu 7000 vaganov prodali. Ječmena še vedno manjka, in je tudi ta teden za 5 kr. poskočil. Prodali so ga nad 8000 vaganov. Koruza se je v cenah držala, proti koncu tedna je celo za 3—5 kr. poskočila. Ovsu se je po navadnih cenah okolo 11.000 vaganov prodalo.

Pestilano.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov.

Revalescière du Barry

» Londonu.«

Vsem trpečim po izvrstni Revalescière du Barry, katera brez porabe leka in brez stroškov sledče bolezni odstrani: bolezni v želodci, v živcih, v prsih, na pljučah, jetrah, žlezah, na sliznici, v dušnjaku, v mehurji in na ledvicah, tuberkole, sušico, naduho, kašlj, naprebaljivost, zapor, drisko, nespodobnost, slabost, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavico, naval krvi, šumenje v ušesih, medicico in bljevanje krvi tudi ob času nosečnosti, scalno silo, otožnost, sunjenje, revmatizem, protin, bledico. — Izpisek iz 75.000 spričeval o ozdravljenjih, ki so vsem lekom kljubovala:

Spričevalo št. 74.670.

Na Dunaju 13. aprila 1873.

Sedem mesecev je sedaj, ko sem bil v najobupnejšem položaju. Bil sem bolan na prsih in živcih, tako da sem od dneva do dneva vidno ginaval in vsled tega dalj časa nijsem mogel se učiti. Slišal sem

o Vašej čudovitej Revalesciere, rabil sem jo in Vas morem zagotoviti, da se čutim po enomesečnem vživanji Vaše teče in žlahtne Revalesciere popolnem zdravega in okrepečnega, tako da morem, ne da bi se tresel, pisati. Napotem sem tedaj, vsem bolnim to razmerno jako dober kup in okusno zdravilo kot najbolji lek priporočati in ostajem Vaš udani

G. T. e s h n e r,
slušatelj javnega višjega
trgovinskega učilišča.

Spričevalo št. 73.668.

Mitrovice, 30 aprila 1873.

Hvala izvrstnej moki je moja sestra, ki je na nervoznem glavobolu in nespečnosti trpela, po porabi 3 funtov na potu k boljšanju. Ob enem si dovolim, Vas uljudno prositi, da mi na poštno povzetje 1 funt Revalesciere nadavne sorte, poleg razločnega poduka za rabo te moke pri otrocih 8 tednov starih pošljete.

S spoštovanjem

Nikola G. Kostic.

Spričevalo št. 73.704.

Přilep, pošta Holešan na

Moravskem 7. maja 1873.

Ker mi je od Vas že davno prejeta Revalesciere du Barry pošla in je za mojo želodčno slabost in neprejavljivost dobro in splošno zdravilo, Vas prosim, da mi od prave Revalesciere 2 funta na povzetje kakor hitro je mogoče pošljete.

Spoštljivo udani

J o ţ e ř R o h a c ě k, gozdar.

Tečajni kot meso, prihrani Revalesciere pri odraslenih in pri otrocih 50krat svojo ceno za zdravila

V plehastih puščah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalesciere-Biscuiten v puščah 2 gold. 50 kr. in 4 gold. 50 kr. — Revalesciere-Chocolatée v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold. — Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaju, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, v Gradiču bratje Oberanzmeyer, v Ljubljani Diechtl & Frank, v Celovci P. Birnbacher, v Lenči Ludvig Müller, v Mariboru F. Kolotnik & M. Morič, v Meranu J. B. Stockhausen, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarjih in specerijskih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštnih nakaznicah ali povzetjih.

Umrli v Ljubljani

od 3. do 5. marca.

Marija Oblak, postreščekov otrok, 17 mesecev, zaradi slabosti. — Mart. Skubec, delavec, 57 let, na vnetji pljuč. — Sidonija Zor, hči telegr. ofic., 16 l., na kozah. — Ivana Zupančič, hči fabr. uradnika, stara 2 meseca, Marija Crnč, hči pekovskega po-močnika stara 1½ leta, obe za božanstvo. — Franja Pavžek, pisarjeva hči, stara 3 tedne, zaradi slabosti preranega rojstva. — Ivan Oblak, hišnik, stari 35 let, na kozah. — Antonija Kalič, nakladačeva hči, stara 7 let, na mrzlici. — Marija Oblak, postreščekova žena, stara 42 let in Pavel Urbanija, najdenec, star 7 tednov, oba na kozak. — Urša Knez, dekla, stara 18 let, na tifusu. — Terezija Hočevar, stara 16 mesecev, na pljučni napaki.

Tuji.

6. marca.

Europa: Steiner iz Grada. — Winterhalter iz Št. Petra. — Rasp iz Krakovega. — Mayer z Dunaja.

Pri Slovu: Dekleva iz Postojne. — René iz Haasberga. — Grebenc iz Cirknice. — Rysavy iz Kočevja. — Jurisovič iz Logatice. — Ring, Svoboda z Dunaja. — Logar iz Brastnika.

Pri Maliči: Friedrich iz Češkega. — Urbančič iz Preddvora. — Siman z Dunaja. — Schwarz z Dunaja.

Pri Zamoreci: Simončič iz Sevnice. — Herman z Broda.

Dunajska borba 7. marca.

(Izvirno teleografsko poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	69 g/d.	60	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	73	75	"
1860 drž. posojilo	103	50	"
Akcije národne banke	969	—	"
Kreditne akcije	240	75	"
London	111	40	"
Napol.	8	88	"
C. k. cekini	—	—	"
Srebro	105	—	"

Nepresegljiva

francoska (marzeljska) galerta, najbolje, najcenejše in priprostnejše sredstvo za čistenje in zboljšanje vina.

Najsišnjajneji vspeh se garantira, ima na prodaj **J. A. Hartmann** v Ljubljani, dunajska cesta, Grumnikova hiša, prvo nadstropje, ali pri teh kupčija **Pohl in Supan**, ali **Wathen** pri Virantu. (28—6)

Poslano.

Ker sem bil jaz po enem dopisu, priobčenem v slovenskem časopisu „Soča“ od 11. grudna pr. I. v poštno službenih zadevah od človeka, v poštnem uradovanju malo umnega, kateri se pak kot prazna glava vendar vede, da to smo mi, sovražno napaden, kateri dopis je bil v „Slovenskem Narodu“, dne 14. grudna 1873 ponatisnen; sem bil jaz kot ces. kr. poštar v Divači prisiljen, pri slavnem ces. kr. poštni direkciji opravičiti se, in dokazati, kdo je napihnjenec in prazna glava. — Na mojo vlogo v zadevi predloženo čast. ces. kr. poštni direkciji v Trstu, sem jaz v rešilo poslednji dekret dobil:

Ces. kr. poštna direkcija za Primorje in Kranji. Štev. 1468.

Trst, dne 23. prosince 1874.

Na vlogo od 17. grudna pr. I. štev. 128 se ces. kr. poštnem uradu v Divači naznani, da taiste na 25. novembra 1873, pri poštnem uradu v Dutovljah na Krasu gori dane, na več občinskih poglavarskev adresirane pisma so vsled njih zapadka, in čez leta vpeljane preiskave, dasiravno iz naznamkom „Uradno“ načrkane, niso bile proste poštni davčine, ampak imeli so se na taiste poštni koleki prilepiti, ali pak jih pri kaširanju iz pripisano takso obložiti.

Držalo se je tedaj nasproti poštni pisanice v Dutovljah zaradi nerednega obnašanja ob enem postavno uradovanje, in leta zadeva je s tem za poravnano držati.

Lama, m. p.

Prijatelji, ki ste mojo čast oskrnili, ojavite se še enkrat. (59)

M. Loschdorfer, c. kr. poštar.

Zobje in zobovje

se brez bolečine nastavlja, ne da bi se korenine odstranile, zobobol se po usmrtenji živev odpravi, vse **zobne operacije**, kot: plombiranje v zlatu, srebru in drugih masah, pilenje, snaženje in izdiranje zob opravlja zobozdravnik (14—5)

A. Paichel,

glediščne ulice štev. 20, v I.
nadstropji. Ure od 8—12 in od 2—5.

R. Mayr-jev vesoljni čaj

zoper

putiko in čiščenje krvi.

Priznano izvrstno pomaga ta čaj zoper **putiko, protin in trganje, zoper kronična spahnila na koži, odprte rane** itd., in je zarad izvanrednih vspehov

kakor tudi zbog niske cene vse enake predmete daleč prekosil, tako da je v kratkem času ne le na Štajerskem, ampak tudi v sedanjih deželah na posebno dobrem glasu.

R. Mayr-jev balzam za ude mazati.

Hitro potolaži često kako hude protinaste, revmatične in nervozne bolečine, za trganje v sklepih in mišicah navadno znano pod imeni: bol v križu, zvinjenje sklepnih kosti, trganje po udih, bolečina v bedru, tresenje, splošna slabost živcev, bromota, je imenovan balzam kot mazilo poseben priporoček, ki se je že mnogokrat skazal in se ne da dovolj ceniti.

Cena enega zavitka čaja z navodom je **SO KR. in 45 KR.**; sklenica balzama za ude mazati **SO KR. a. v.** Manj nego en veliki zavitek čaja ali 2 sklenici balzama se po pošti ne pošilja.

Med многimi stotinami priznalih pisem, ki mi v teku časa dohajajo, naj tu samo tole dvoje prostor najde:

Vaše blagorodje!

..... s tem, da ste te dve zdravili v javnost spravili, pridobili ste si mnogih zahvalnost. Prosto naznanih je vzbudilo moje zaupanje in od tedaj nijsem samo jaz, nego tudi mnogi drugi so rabilo Vaš čaj in balzam in zagotavljam Vas, da je učinek v vseh slučajih bil ugoden in izvrsten. Zdi se mi torej dolžnost, izreči Vam nas vseh srčno zahvalo in rad bi opozoril vse, ki za protin in revmatizem trpijo, na to dobro zdravilo.

Končno še prosim za 6 velikih paketov čaja in 6 steklenic balzama in ostajam Vašemu blagorodju mnogo zahvale dolžni

Wildalpe, 6. avgusta 1872.

Mih. Schneehuber, sen.

posestnik.

Gospodoma Pezold & Süss na Dunaju!

Ker mi je moj doktor v mojem hudem protinu in bolečinah v sklepih resno nasvetoval, naj brž sloveči R. Mayr-jev vesoljni čaj za putiko in čiščenje krvi in balzam za ude rabim, prošeni ste uljudno, da mi pošljete imenovanega čaja 2 velika paketa in 3 steklenice balzama za poštni povzetek kar najhitreje mogoče — gotovo pa še v tem tednu.

Judenau, 2. julija 1872. (286—6)

Jan. Wetzel, župnik.

Glavna zaloga in razpošiljatev za oba predmeta pri

Richardu Mayr-ji, lekarničarju v Gleichsdorfu pri Gradcu.

Zaloga za Maribor: J. W. König, lekarničar v Tegetthoff-ovih ulicah, in Bankalari's Erben; Celje: Baumbach-ova lekarnica; Gradič: Bratje Oberanzmeyer Drog. in J. Purgleitner, lekarn. „Pri Jelenu“; Dunaj: Pezold & Süss; Celovec: A. Beinitz, lekarna na starem trgu, in Fre. Erwein, lekar; Ptuj: Karl Girod, lekar; Ljubljana: Peter Lassnik, trgovec.

Razglas.

Mestna srenja novomeška daje svoj v mestu na reki Krki ležeči, nedavno še novopostavljeni

mlin s petimi tečaji

in konstantno vodno silo v najem. — Mlin ima tudi lepo stanovališče, mazine, gospodarska poslopja in vse čistilne priprave, ter se odda na 4, oziroma tudi na 6 let, počenši od 1. aprila 1874.

Najemna dražba bo 18. marcija 1874.

Najemne ponudbe se prejmejo do 11. ure dopoludne isti dan.

Najemščina (Ausrufspreis) je postavljena na 800 goldinarjev.

Natančnejši pogoji se izvedo in sprejemajo v mestnej pisanici. Tamo naj se tudi oglasi vsakdo, ki hoče mlin ogledati.

Novomesto, 22. februarija 1874.

(42—3)

Mestni župan:

RIZZOLI.